Zmiany w przepisach techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych w aspekcie brd - ewolucja, czy rewolucja?

Stanisław Gaca, Mariusz Kieć

Katedra Dróg, Kolei i Inżynierii Ruchu
Politechnika Krakowska

KONGRES
BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO 2023
Kraków, 1-3 marca 2023 r.
www.konferencjespecjalistyczne.pl

PROBLEMY

1. Czy zmiany struktury i zawartości przepisów techniczno-budowlanych są radykalną zmianą dotychczasowej praktyki?
2. Jak wprowadzane zmiany przepisów techniczno-budowlanych mogą wpływać na brd?

Dlaczego zmienia się przepisy techniczno-budowlane?

INFRASTRUKTURA DROGOWA JAKO TRWAŁY ELEMENT W ŚRODOWISKU CZŁOWIEKA MUSI BYĆ TWORZONA Z MYŚLĄ O WYZWANIACH PRZYSZŁOŚCI I BEZ BŁĘDÓW PRZESZŁOŚCI

Aby to uzyskać konieczne jest:

1. **Doskonalenie przepisów projektowania – *wykorzystanie współczesnej wiedzy z praktyki i wyników badań, dostosowanie do zmieniających się uwarunkowań technicznych i społeczno-gospodarczych***
2. **Popularyzowanie wiedzy technicznej o „dobrych praktykach”**
3. **Stosowanie narzędzi kontrolnych *(np. Dyrektywy UE, dokumenty krajowe, procedury prawa budowlanego itp.)***

DOSKONALENIE PRZEPISÓW T-B I PROMOCJA „DOBREJ PRAKTYKI”

Wielopoziomowa struktura przepisów technicznych w drogownictwie

https://www.gov.pl/web/infrastruktura/o-wzorcach-i-standardach)

Podstawowe PTB:
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych (obowiązuje od 21.09.2022 r.)

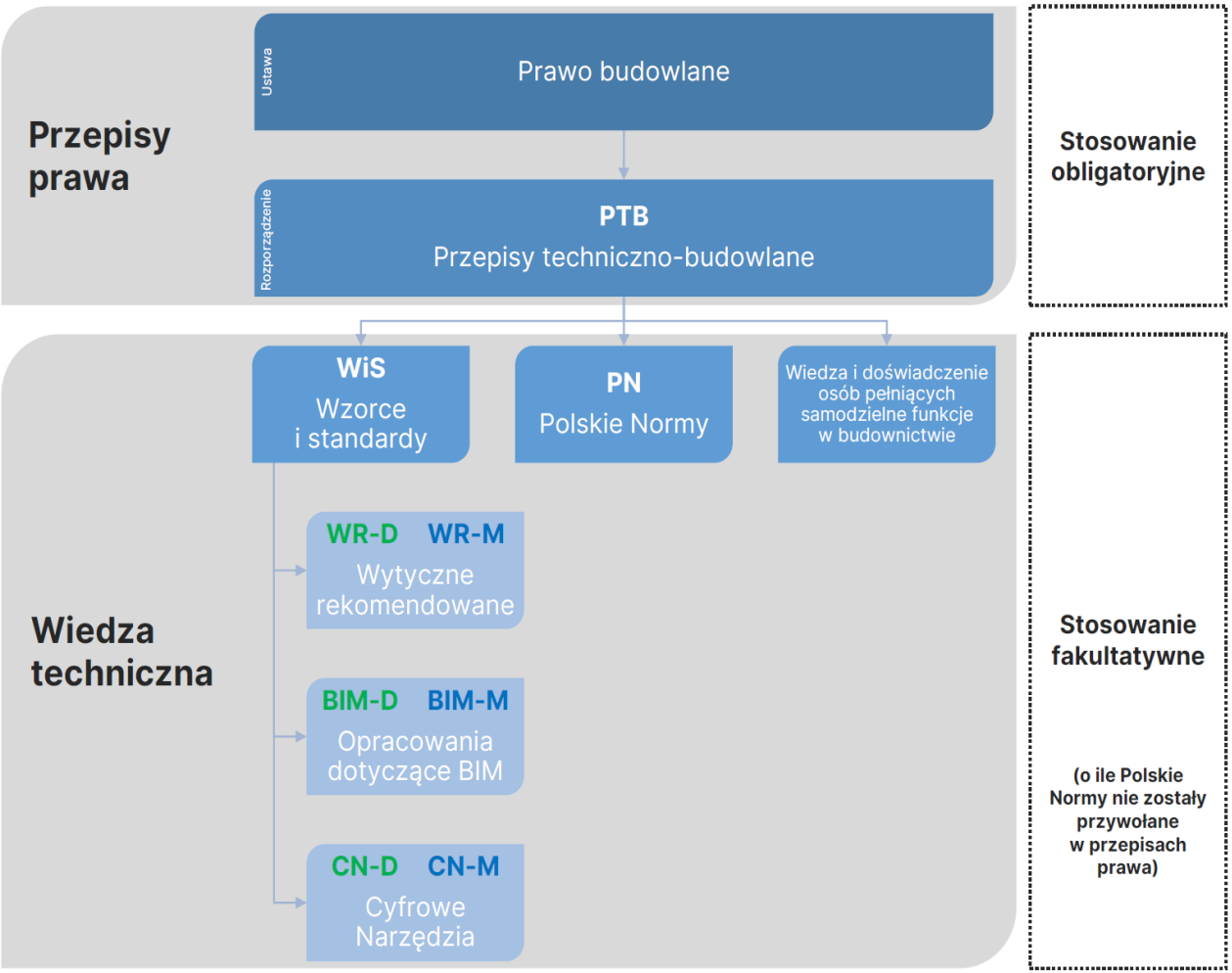

OCZEKIWANE KORZYŚCI PO WPROWADZENIU WIELOPOZIOMOWEJ STRUKTURY PRZEPISÓW TECHNICZNO-BUDOWLANYCH

1. Umożliwienie/odblokowanie wprowadzania nowych rozwiązań technicznych w zgodzie z przepisami techniczno – budowlanymi, „otwarcie” na wdrażanie przykładów „dobrej praktyki” znanych ze stosowania eksperymentalnego w Polsce lub w innych krajach

2. Łatwość aktualizacji przepisów w nawiązaniu do zmieniającej się wiedzy technicznej, warunków ekonomicznych, oczekiwań użytkowników, itp.

3. Ułatwienie projektantom/wykonawcom/zleceniodawcom racjonalizacji kosztów budowy, eksploatacji i użytkowania

CZY NOWE PTB RADYKALNIE ZMIENIAJĄ DOTYCHCZASOWĄ PRAKTYKĘ?

PRAWO BUDOWLANE

Art. 5. 1. Obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz **zgodnie z zasadami wiedzy technicznej**, zapewniając:

- …...……..
- **Bezpieczeństwo**
- ……..……

NOWE „ROZPORZĄDZENIE…”

§ 3. Jeżeli w przepisach rozporządzenia nie określono warunku lub określono go w sposób ogólny, drogę projektuje, buduje, przebudowuje lub użytkuje się **zgodnie z zasadami wiedzy technicznej** zawartej w szczególności:

1) we wzorcach i standardach rekomendowanych przez ministra właściwego do spraw transportu na podstawie przepisów o drogach publicznych;
2) w Polskich Normach.

POTENCJALNA ROLA WZORCÓW I STANDARDÓW W POPRAWIE JAKOŚCI PROJEKTOWANIA I UTRZYMANIA DRÓG

1. Dostarczenie współczesnej wiedzy technicznej wypełniającej ogólne zapisy PTB lub ich brak (w szczególnych sytuacjach)

2. Standaryzacja rozwiązań szczególnie istotna z uwagi na użytkowników dróg, których zachowania powiązane są z wypracowanymi wzorcami postępowania w różnych sytuacjach (*dotyczy rozwiązań wpływających na decyzje uczestników ruchu*)

3. Promocja „dobrej praktyki” przez popularyzację sprawdzonych rozwiązań w tym typowych (*powiązanie z pkt. 2*)

4. *WiS* nie zamykają drogi poszukiwania jeszcze lepszych rozwiązań

REWOLUCJA, CZY EWOLUCJA?

1. Formalnie niewiele zmieni się w stosunku do obowiązującego od wielu lat zapisu art. 5.1 Prawa budowlanego. Zmieni się jednak praktyczne podejście do tego zapisu i świadomość tego faktu może być trudna do przyswojenia w „środowisku drogowym”

2. Zmienia się rola inżyniera przez obarczanie go większą odpowiedzialnością i oczekiwania większej decyzyjności

3. Udostępniane stopniowo kolejne WiS-y są istotnym ułatwieniem przejścia od dotychczasowej praktyki do zmienionego stanu prawnego

4. Konieczność szerszego sięgania po „wiedzę techniczną” rodzi jednak pytanie/wątpliwości, czy obecne kadry inżynierskie i zarządzające są na to przygotowane?

<u>Wniosek:</u> możemy mówić o rewolucji mentalnej w podejściu do projektowania, budowy i utrzymania dróg, ale tylko o ewolucji w zakresie merytorycznym projektowania, budowy i utrzymania dróg

JAK WPROWADZANE ZMIANY PRZEPISÓW TECHNICZNO-BUDOWLANYCH MOGĄ WPŁYWAĆ NA BRD?

- drogi „podpowiadające” sposób ich użytkowania i zachowania się wszystkich uczestników ruchu;
- przyjmowanie prędkości do projektowania powiązanej z oczekiwaniami użytkowników dróg, rzeczywistą funkcją drogi i prędkością dopuszczalną;
- lepsza hierarchizacja funkcjonalna i techniczna dróg;
- projektowanie tzw. „bezpiecznego otoczenia jezdni” zamiast barier
- przystosowanie infrastruktury do potrzeb uczestników ruchu o obniżonej sprawności fizycznej i psychofizycznej;
- bardziej świadome projektowanie z wykorzystaniem wiedzy nt. brd (standard, trudne warunki, opis modeli);

WNIOSKI

- Zmiany przepisów techniczno-budowlanych w drogownictwie oraz wprowadzenie *Wzorców i Standardów* są jednym ze sposobów poprawy sprawności i bezpieczeństwa funkcjonowania infrastruktury drogowej
- Warunkiem skutecznego wdrażania nowej struktury PTB jest radykalna zmiana podejścia środowiska projektantów i administracji w stosunku do dotychczasowego postrzegania i stosowania PTB
- Konieczne jest uświadamianie rosnącej roli projektanta jako „decydenta” i dostarczanie narzędzi wspomagających podejmowanie przez niego właściwych decyzji. Wśród tych narzędzi znajdują się *Wzorce i Standardy*

Dziękuję za uwagę

Mariusz Kieć

Katedra Dróg, Kolei i Inżynierii Ruchu
Politechnika Krakowska